

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

21 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Nicolae Gordilă,

Judecători - Elena Covalenco, Ion Guzun,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate împotriva sentinței de revizuire a Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 16 octombrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2014 de avocatul Chiosea Serghei în numele condamnaților și de condamnații

Șevciuc Vladimir Vladimir, născut la 29 noiembrie 1983, în or.Nicolaev, R.Ucraina, domiciliat în mun.Chișinău, com.Dobruja, str.I.Creangă 9/1, ap.24

și

Ciubotaru Vitalie Petru, născut la 21 ianuarie 1976, în or.Rîșcani, domiciliat în mun.Chișinău, str.Independenței 14/4, ap.149.

Termenul examinării cauzei:

1.11.09.2012 - 16.10.2013 - prima instanță,**2.20.11.2013 - 29.01.2014 - instanța de apel,****3.16.04.2014 - 21.05.2014 - instanța de recurs.****C O N S T A T Ă :**

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 01 noiembrie 2007, Șevciuc Vladimir și Ciubotaru Vitalie au fost condamnați în baza art.309/1 alin.(3) lit.c) Cod penal la câte 6 ani închisoare, fiecare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept pe un termen de câte 5 ani, pentru fiecare.

Acțiunea civilă a fost admisă, dispunându-se încasarea în mod solidar de la Șevciuc Vladimir și Ciubotaru Vitalie în beneficiului lui Plate Viorica a prejudiciului material în sumă de 3744 lei și a prejudiciului moral în sumă de 50000 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Șevciuc Vladimir și Ciubotaru Vitalie, împreună cu Harea Vasile, deținând funcția de inspeciori ai poliției criminale a sectorului de poliție nr.7 al CPs Botanica al CGP mun.Chișinău, avînd statut de ofițeri de urmărire penală și fiind persoane cu funcție de răspundere, au comis infracțiune de tortură în următoarele circumstanțe:

La 21 mai 2007, inspectorul poliției criminale a sectorului de poliție nr.7 al CPs Botanica al CGP mun.Chișinău, Harea Vasile, examinînd conform prevederilor art.274 Cod procedură penală, materialul înregistrat la 19.05.2007 sub nr.2201 în CPs Botanica pe faptul sustragerii de către persoane necunoscută la 19.05.2007 din ap.20 din str.Trandafirilor 31/4, mun.Chișinău, a sumei de 3.800 euro și 2.000 dolari SUA ce aparțineau lui Tăcu Mihail, și suspectînd-o pe Plate Viorica în comiterea infracțiunii indicate, acționînd împreună și de comun acord cu inspectorii poliției criminale a sectorului de poliție nr.7 al CPs Botanica al CGP mun.Chișinău, Șevciuc Vladimir și Ciubotaru Vitalie, aproximativ la orele 19.00, s-au deplasat la domiciliul ultimei în or.Orhei, str.Mihai Sadoveanu 26, ap.75, de unde au luat-o pe Plate Viorica și au dus-o în biroul nr.2 al sectorului de poliție nr.7 al CPs Botanica al CGP mun.Chișinău, amplasat pe str.Trandafirilor 13/3.

Acolo, între orele 20.00 – 23.30 ale aceleiași zile, urmărind scopul de a obține de la Plate Viorica mărturisiri privitor la comiterea sustragerii în cauză și recunoașterea vinovăției în săvârșirea infracțiunii, inculpații, acționând de comun acord, i-au provocat în mod intenționat lui Plate Viorica dureri și suferințe fizice și psihice, aplicându-i multiple lovituri cu mâinile în cap și cu bastonul de cauciuc la tălpi, i-au legat mâinile și picioarele cu brîuri, i-au îmbrăcat pe cap masca antigaz, după care au atârnat-o pe bara de la un cuier metalic amplasat între două mese, adresându-se în adresa acesteia cu înjurături.

În rezultatul acțiunilor violente cu caracter de tortură ale lui Harea Vasile, Șevciuc Vladimir și Ciubotaru Vitalie, părții vătămate Plate Viorica, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1425 /D din 15 iunie 2007, i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare sub formă de traumatism craneo-cerebral închis manifestat prin comotie cerebrală, edem al țesuturilor moi în regiunea zigomatică pe stînga, echimoze pe membrele superioare și inferioare.

3. Împotriva sentinței au declarat apel partea vătămată V.Plate și avocatul S.Coptu în numele inculpaților V.Șevciuc și V.Ciubotaru, care au solicitat:

- partea vătămată, casarea sentinței, în latura civilă, și anume în partea încasării prejudiciului moral, dispunându-se încasarea în folosul ei de la V.Șevciuc și V.Ciubotaru cîte 600000 lei de la fiecare, invocînd că suma încasată de prima instanță în folosul ei nu corespunde suferințelor psihice și fizice, pe care dînsa le-a avut de suportat în timpul torturii și ulterior;

- avocatul în numele inculpaților, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpații să fie achitați din motivul lipsei în acțiunile lor a componentei infracțiunii incriminate, cu respingerea acțiunii civile, pe motiv că inculpații nu se recunosc vinovați în comiterea infracțiunii imputate, concluziile instanței sînt neobiective, ilegale, neîntemeiate, fiind dată o apreciere greșită probelor examinate, deoarece probele pe care instanța le-a apreciat critic și anume depozițiile martorilor M.Tăcu, C.Golban, A.Guzun, S.Pădure, A.Jora, O.Cebotari, V.Murzac și a medicului legist A.Pădure, dimpotrivă demonstrează nevinovăția acestora, iar ca critice urmau a fi apreciate declarațiile părții vătămate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2008, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de partea vătămată Plate Viorica și avocatul Coptu Sergiu în numele inculpaților Șevciuc Vladimir și Ciubotaru Vitalie.

5. Împotriva hotărîrilor judecătorești au declarat recursuri ordinare:

- avocatul R.Zadoinov în numele părții vătămate V.Plate, care a solicitat casarea acestora, rejudecare cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpaților pentru fapta comisă să le fie stabilită o pedeapsă mai aspră de pînă la 10 ani închisoare și admisă acțiunea civilă în partea prejudiciului moral, dispunându-se încasarea de la inculpați în folosul părții vătămate cîte 600000 lei de la fiecare;

- avocatul V.Blanovschi în numele inculpaților V.Șevciuc și V.Ciubotaru, care a solicitat casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii, cu respingerea acțiunii civile.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 03 septembrie 2008, s-a dispus inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Roman Zadoinov în numele părții vătămate și de avocatul Visarion Blanovschi în numele inculpaților Șevciuc Vladimir și Ciubotaru Vitalie.

7. La 05 noiembrie 2008, împotriva sentinței și deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare și inculpații Șevciuc Vladimir și Ciubotaru Vitalie, care au solicitat casarea hotărîrilor judecătorești, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, invocînd că examinarea cauzei în instanța de apel a avut loc în lipsa lor, instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu au fost întrunite elementele infracțiunii incriminate.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 28 ianuarie 2009, s-a dispus inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpații Ciubotaru Vitalie și Șevciuc Vladimir, pe motiv că sînt declarate repetat.

9. La 12 octombrie 2010, Șevciuc Liuba și Ciubotaru Ina în interesele condamnaților Șevciuc Vladimir și Ciubotaru Vitalie au depus cerere la Procuratura Generală, solicitînd deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal, din motiv că în cauză au apărut circumstanțe noi ce indică la nevinovăția condamnaților, plîngere ce a fost remisă spre examinare în adresa Procuraturii Botanica, mun.Chișinău.

10. Prin ordonanța procurorului în Procuratura Botanica, mun.Chișinău, Ludmila Cristal din 20 ianuarie 2011, a fost respinsă cererea cet. Șevciuc Liuba și Ciubotaru Ina, ca fiind neîntemeiată, fiindu-le refuzată în deschiderea procedurii de revizuire a cauzei penale, în care Șevciuc Vladimir și Ciubotaru Vitalie au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.309/1 alin.(3) lit.c), e) Cod penal.

11. Șevciuc Liuba, în ordinea prevăzută de art.313 Cod de procedură penală, s-a adresat cu plîngere în Judecătoria Botanica, mun.Chișinău, solicitînd anularea ordonanței din 20 ianuarie 2011, ca fiind neîntemeiată.

12. Prin încheierea Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 21 martie 2011, a fost admisă plîngerea înaintată de către Șevciuc Liuba, dispunîndu-se anularea ordonanței procurorului în Procuratura Botanica, mun.Chișinău, Ludmila Cristal din 20 ianuarie 2011, privind refuzul inițierii procedurii de revizuire a procesului penal în privința lui Șevciuc Vladimir.

13. Prin ordonanța de deschidere a procedurii de revizuire a procesului penal din 05 mai 2011, a fost admisă cererea lui Șevciuc Liuba și deschisă procedura de revizuire a sentinței Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 01 noiembrie 2007, prin care Șevciuc Vladimir, Ciubotaru Vitalie și Harea Vasile au fost condamnați pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.309/1 alin.(3) lit.c) Cod penal, dintre care Șevciuc Vladimir la 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept pe un termen de 5 ani.

14. La 11 septembrie 2012, Procurorul s.Botanica, mun.Chișinău, Artur Sîrcu, a expediat în adresa Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău materialele procedurii de revizuire a cauzei penale în privința lui Șevciuc Vladimir, Ciubotaru Vitalie și Harea Vasile, prin care a solicitat respingerea prin sentință a cererii de revizuire a sentinței Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 01 noiembrie 2007.

15. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 16 octombrie 2013, au fost respinse, ca vădit neîntemeiate, cererile de revizuire declarate împotriva sentinței Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 01 noiembrie 2007, rămasă irevocabilă prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 03 septembrie 2008, de către Șevciuc Liuba și Ciubotaru Ina, în interesele condamnaților Șevciuc Vladimir și Ciubotaru Vitalie.

16. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Gh.Ionaș în numele condamnaților V.Șevciuc și V.Ciubotaru, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie admisă cererea de revizuire, anulate hotărîrile judecătorești irevocabile și dispusă achitarea acestora, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, deoarece în cadrul procedurii de revizuire au fost audiați martorii V.Murzac, O.Cojuhari, T.Secrii și I.Berbinschi, care prin declarațiile lor au confirmat pe deplin nevinovăția condamnaților în comiterea infracțiunii incriminate și au combătut declarațiile contradictorii ale părții vătămate V.Plata, pe care prima instanță nu le-a examinat în ansamblu cu restul probelor administrate pe parcursul cercetării cererii de revizuire.

La fel, apelantul solicită în privința condamnaților de a fi aplicat principiul retroactivității legii penale, deoarece la momentul condamnării și stabilirii pedepsei corect s-a ținut seama de prevederile art.90 alin.(4) Cod penal, care interzicea aplicarea suspendării

condiționate a executării pedepsei sub formă de închisoare, iar la moment în privința lor pot fi aplicate dispozițiile art.90 Cod penal.

17. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2014, a fost respins apelul avocatului Gh.Ionaș în numele condamnaților V.Șevciuc și V.Ciubotaru, cu menținerea hotărârii contestate.

Instanța de apel a indicat că, studiind materialele acumulate în cadrul cercetării circumstanțelor noi invocate de revizuenți și verificând probele prezentate în cererile de revizuire, și anume declarațiile martorilor V.Murzac, O.Cojuhari, T.Secrii, I.Berbinschi, a ajuns la concluzia că aceste circumstanțe nu pot fi reținute ca noi, deoarece acestea au fost cunoscute la momentul judecării cauzei penale în fond, asupra cărora prima instanță s-a expus argumentat, astfel că circumstanțele invocate nu reprezintă unele noi ce nu au fost cunoscute la acea etapă, de unde reiese că sentința primei instanțe este una legală și întemeiată.

18. Împotriva hotărârilor judecătorești nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul S.Chiosea în numele condamnaților V.Șevciuc și V.Ciubotaru care, fără a invoca vreun temei prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, invocând că instanțele de fond nu au examinat obiectiv probele ce au fost prezentate în cererea de revizuire, și anume declarațiile martorului I.Berbinschi, T.Secrii, O Cojuhari și V.Murzac, care după timpul aflării lor în incinta sectorului de poliție nr.7, apoi trecerea investigațiilor cu partea vătămată, demonstrează nevinovăția acestora în comiterea infracțiunii de care au fost recunoscuți vinovați.

18.1. La 16 mai 2014, împotriva hotărârilor sus-menționate, au declarat recurs suplimentar condamnații V.Șevciuc și V.Ciubotaru care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.2), 465 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare, invocând că completul de judecată ce a examinat cauza nu a fost compus potrivit legii.

19. Procurorul, prin referința înaintată a solicitat respingerea recursurilor ca fiind neîntemeiate, cu menținerea hotărârilor atacate, deoarece argumentele expuse în recurs țin de starea de fapt, dar nu de problema de drept, ce nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.427 Cod de procedură penală.

20. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar și cel suplimentar, în baza materialelor dosarului și motivelor invocate, Colegiul penal conchide că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Cu referire la recursul avocatului S.Chiosea.

Potrivit art.458 alin.(3) pct.2) Cod de procedură penală, revizuirea în privința unei hotărâri irevocabile poate fi cerută în latura penală în cazul în care s-au stabilit alte circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștința la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, dovedesc că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat sau dovedesc că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat.

Din conținutul normei vizate rezultă că revizuirii pot fi supuse hotărârile irevocabile a instanțelor de fond, pronunțate pe fondul cauzei penale cum sînt sentința de achitare, de condamnare ori de încetare a procesului penal.

Conform art.465 Cod de procedură penală, sentințele instanței de revizuire, date în conformitate cu art.462 alin.(4), 464 Cod de procedură penală, pot fi supuse apelului și recursului potrivit prevederilor art.400 și 420 Cod de procedură penală.

De aici rezultă că, avocatul S.Chiosea, folosind calea recursului ordinar, urma să respecte prevederile art.430 pct.5) Cod de procedură penală, cerință esențială față de recurs, prin care autorul trebuie să invoce concret unul din temeiurile prevăzute de art.427 Cod de

procedură penală, care este conținutul acestuia, argumentarea nu din punct de vedere a stării de fapt, ci a problemei de drept și dacă aceasta este de importanță și confirmă că s-a comis o eroare care urmează a fi corectată. Însă, în recurs nu se face trimitere la vreun temei concret din cele prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, dar se face referire la faptul că instanțele au dat apreciere greșită probelor cercetate pe cauza dată, temei care nu se regăsește în prevederile normei sus menționate.

Mai mult, în recursul declarat autorul invocă că în cauza penală privind condamnarea lui V.Șevciuc și V.Ciubotaru s-au stabilit alte circumstanțe de care nu avea cunoștință instanța atunci când a dat hotărârea, astfel că neîntemeiat instanțele de fond au respins cererea de revizuire.

Colegiul menționează că sub noțiunea de „alte circumstanțe de care nu avea cunoștință instanța” trebuie de înțeles circumstanțe, fapte sau împrejurări noi, necunoscute de instanță.

În speța discutată circumstanțele, faptele, împrejurările, la care face trimitere recurentul, sînt declarațiile martorilor, unii dintre care au fost audiați suplimentar, iar alții - pentru prima dată, versiunea cărora a fost verificată în cadrul examinării cauzei în fond, care în urma cercetării probelor atât a apărării, cât și a acuzării a dedus pe deplin dovedită vinovăția condamnaților V.Șevciuc și V.Ciubotaru, prin urmare acestea sînt fapte deja cunoscute, apreciate și stabilite prin hotărârea judecătorească.

Prin urmare, Colegiul penal reține că, declarațiile martorilor la care face referire recurentul, și anume a martorilor O.Cojuhari, I.Berbinschi, V.Murzac și T.Secrii, care au fost expuse detaliat în sentință (f.d.183-186), nicidecum nu pot fi considerate ca circumstanțe noi de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii de condamnare.

Astfel, prima instanță, cât și instanța de apel corect au conchis de a respinge cererea de revizuire a hotărârilor de condamnare în privința lui V.Șevciuc și V.Ciubotaru, deoarece circumstanțele expuse în cererea de revizuire au fost deja cunoscute și apreciate în procedura examinării fondului cauzei în instanțele de fond, de apel și de recurs, iar după irevocabilitatea hotărârilor date, careva circumstanțe noi, care nu erau cunoscute la examinarea cauzei în fond, nu s-au stabilit.

Argumentele invocate în recurs privind aprecierea probelor țin de soluționarea fondului cauzei de către instanțele de fond și de apel și nu poate constitui temei pentru recurs, cu excepția cazurilor când instanțele menționate, la aprecierea probelor, au admis încălcarea anumitor prevederi ale legii procesuale penale, cea ce a condiționat comiterea unor erori grave de drept.

Însă, din conținutul recursului nu rezultă că hotărârile atacate să conțină o careva eroare de drept care ar afecta și care ar constitui temei de casare a acestora.

Cu referire la recursul suplimentar declarat de condamnații V.Șevciuc și V.Ciubotaru.

Colegiul penal menționează că recursul suplimentar declarat de V.Șevciuc și V.Ciubotaru, urmează a fi respins, din motiv că acesta este depus peste termen.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală (modificat în redacția Legii nr. 66 din 05.04.2012, care a intrat în vigoare la 27.10.2012), termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Astfel, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2014, care se contestă, a fost pronunțată integral la 19 februarie 2014, iar recursul suplimentar declarat de condamnații V.Șevciuc și V.Ciubotaru a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 16 mai 2014, după expirarea termenului legal de declarare a recursului ordinar.

În speța dată, durata termenului de recurs de 30 zile, în temeiul art.230-231 Cod de procedură penală, se calculează începînd cu 20 februarie 2014 și se epuizează la 20 martie 2014.

Colegiul penal remarcă că, legea procesual penală nu face careva mențiuni referitor la declararea suplimentară a recursului ordinar și nu stabilește alte termene pentru actele suplimentare, decât cele prevăzute la art.422 Cod de procedură penală.

De aceea, persoanele indicate în dispoziția art.421 Cod de procedură penală, care au declarat în termen recurs ordinar, iar ulterior au depus recursuri suplimentare, acestea se vor considera ca depuse în termen, dacă ele se încadrează în termenul de 30 zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel.

Colegiul penal conchide că, recursul suplimentar declarat de condamnați, este depus peste termenul legal, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală, deoarece termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la data de 20 martie 2014.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului suplimentar declarat de condamnații V.Șevciuc și V.Ciubotaru, ca fiind declarat peste termen.

Conform art.432 alin.(2) pct.2, 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că acesta este declarat peste termen sau este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul S.Chiosea în numele condamnaților V.Șevciuc și V.Ciubotaru, ca fiind vădit neîntemeiat, iar cel suplimentar declarat de condamnați, ca fiind declarat peste termen.

21. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.2, 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva Judecătoriei Botanica, mun.Chișinău din 16 octombrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2014 în cauza penală în privința lui Șevciuc Vladimir și Ciubotaru Vitalie, de avocatul Chiosea Serghei în numele condamnaților, fiind vădit neîntemeiat și de condamnații Șevciuc Vladimir și Ciubotaru Vitalie, fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 02 iulie 2014.

Președintele

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Ion Guzun